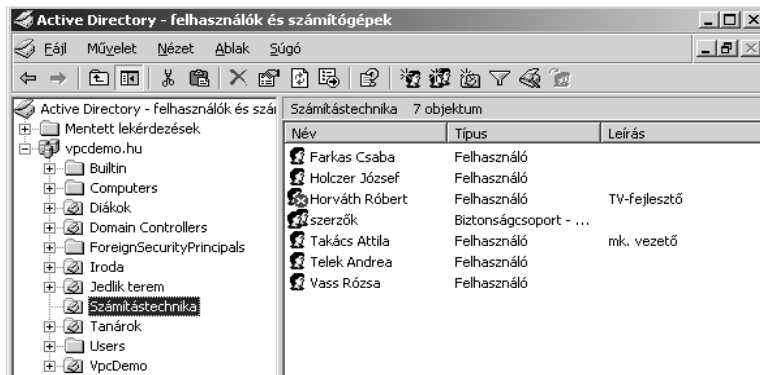

Új felhasználó létrehozása

A felhasználói fiók

A felhasználó létrehozása egy *felhasználói fiók* létrehozását jelenti. A felhasználói fiók mögött egy azonosító, az ún. *SID (Security ID)* áll, akár csoportról, akár egyéni felhasználóról van szó. Ez a felhasználóhoz rendelt egyedi azonosító, mint a hétköznapiakban a személyi szám. Valójában a SID segítségével történik meg a felhasználó jogosultságainak ellenőrzése és ezért lehetséges a felhasználók átnevezése. A SID-et a rendszer adja, és annyira egyediek, hogy a törölt felhasználóhoz tartozó SID sem kerül újra kiadásra.

A tartomány felhasználóinak fiókjait létrehozni, és a fiókokat karbantartani a *Start* menü *Felügyeleti eszközök* almenüjéből az *Active Directory - Felhasználók és számítógépek* pontjával lehetséges. Ez a funkció csak tartományvezérlőkön érhető el.

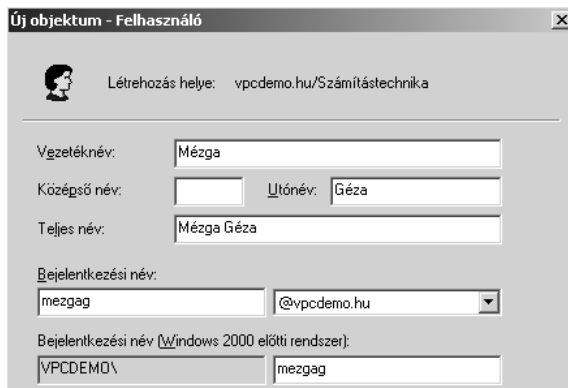

Az ábrán a *vpcdemo.hu* nevű tartomány felhasználói közül a *számítástechnika* szervezeti egységbe tartozókat láthatjuk. Az ábrán példaként négy szervezeti egységet láthatunk a felhasználók számára (*Számítástechnika*, *Diákok*, *Tanárok*, *VpcDemo*), és másik két szervezeti egységet a számítógépek számára (*Iroda*, *Jedlik terem*). A gépek és a felhasználók számára alkotott szervezeti egységek egyformán jelennek meg, csak a rendszergazdán múlik, hogy mennyire lesz áttekinthető a felépített rendszer. Láthatunk még néhány automatikusan létrejött tárolót, pl. *Domain Controllers*, ami a tartományvezérlőket tartalmazza, vagy a *Users*, ami automatikusan létrejövő felhasználókat és felhasználói csoportokat tartalmaz.

Új felhasználó létrehozása

Új felhasználó létrehozásához elsőként válasszuk ki azt a tárolót, ahová az új felhasználó kerülni fog. Ha nincs kijelölve egyetlen felhasználó sem, akkor a *Művelet* menü *Új* almenüjének *Felhasználó* pontját választva megadhatjuk az új felhasználónk alapvető adatait.

A *Vezetéknév*, *Utónév*, *Középső név* és *Teljes név* közül elegendő egyiket kitölteni a továbbhaladáshoz, de célszerű a vezetéknév és utónév mezők kitöltése. Ekkor a teljes név automatikusan kitöltésre kerül. Például az Active Directory-tól kérhetjük a Géza keresztnévű felhasználók keresését a hozzáférési engedélyek beállításánál. Elvileg megadhatunk eltérő bejelentkezési nevet a Windows 2000 előtti rendszerek számára, de ezt megfontoltan tegyük, hiszen könnyen kaotikus állapotot hozhatunk létre.

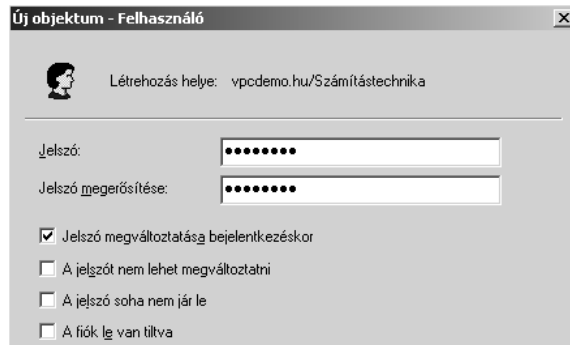

A *Bejelentkezési név* megadása kötelező. Ez lesz a felhasználó neve a hálózat számára. Az ábra szerinti felhasználónak a bejelentkezéskor elegendő a név mezőbe annyit írni, hogy *mezgag@vpcdemo.hu*. A kisbetűk, illetve a nagybetűk között csak a képernyőn van különbség. Néhány karakter tiltott a felhasználói névben. Ezek: " \ / < > : ; , = + | [] * ? szóköz. A Windows 2000-től kezdve megengedett például a ? használata a bejelentkezési névben, de a megelőző rendszerek egyértelműen tiltják az említett karakterek használatát, így ha lehet, ne éljünk a lehetőséggel. A Windows 2000 előtti rendszereknek szóló névben a tiltott karakterek helyére automatikusan az _ karakter fog kerülni. A bejelentkezési név hossza a Windows 2000 előtti rendszerek számára maximum 20 karakter lehet. A tovább gombra kattintva újabb adatokat adhatunk meg.

A *Jelszó* a felhasználó jelszava. A Windows Server 2003 maximálisan 127 karakterből álló jelszót enged meg, míg a Windows 95/98 legfeljebb 14 karakter hosszú jelszót kezel. Az ennél hosszabb jelszavak a Windows 98 alóli bejelentkezést megakadályozzák, hiszen a korlát miatt a várt jelszó és a megadott jelszó sosem egyezhet meg. A jelszó minimális hosszúságát a rendszergazda határozhatja meg. Alapértelmezés szerint összetett jelszó megadását kéri a rendszer. Ez azt jelenti, hogy

- a jelszónak nem lehet része a fióknév
- legalább hat karakter hosszú legyen a jelszó
- a kisbetűk, nagybetűk, számok és speciális karakterek (például #, \$...) csoportjai közül legalább három csoportból szerepeljen karakter a jelszóban. A jelszóval kapcsolatos beállításokról a *Csoportházirend* fejezetben *A jelszóra vonatkozó beállítások* pont alatt olvashatunk bővebben.

Eltekinthetünk a jelszó használatától, de ez nagy biztonsági rés lehet a rendszerben. A felhasználói névtől eltérően a jelszónál már különbség van a kisbetűk és a nagybetűk között. Jelszavunk feltörését nagyon megnehezíthetjük, ha betűket, számokat és szimbólumokat vegyesen alkalmazunk benne. A jelszó se itt, se belépéskor nem fog megjelenni, helyette csillagokat vagy pontokat fogunk látni. A felhasználó jelszava tehát nem tudható meg, sőt még a hossza sem, mert egy létező felhasználó tulajdonságlapja nem tartalmaz ilyen adatokat.

Jelszó megerősítése: Csak a kétszer azonosan beírt jelszót fogadja el a rendszer, mert így megakadályozható, hogy egy elégtelen jelszónak kizárás legyen a következménye.

A jelszó megváltoztatása bejelentkezéskor: A következő bejelentkezéskor meg kell változtatni a jelszót. Ha bejelöljük, akkor ez annyit jelent, hogy a belépéskor a jelszó megadása után – ha azt elfogadta a rendszer – csak akkor dolgozhatunk, ha megadtuk új jelszavunkat.

A jelszót nem lehet megváltoztatni: A *Vendég* azonosítónál például alapértelmezésként be van jelölve, mert ebben az esetben nincs személyhez kötve a felhasználói fiók, és valakinek a jelszóváltoztatása megakadályozhatná mások belépését. Értelemszerűen ez és az előző jelölőnégyzet egyszerre történő kiválasztása hibajelzést fog okozni.

A jelszó soha nem jár le: Biztonsági okokból célszerű a jelszónak lejáratí határidőt szabni. Ez a beállítás a jelszó kötelező módosítása beállítással van ellentmondásban. Együttes beállítási kísérlet esetén figyelmeztetést kapunk az ellentmondásról, és a kötelező jelszómódosítás beállítás érvényét veszti.

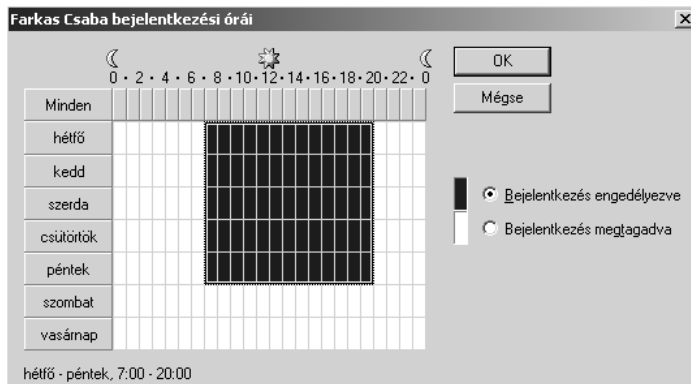
A fiók le van tiltva: Amikor egy felhasználót ideiglenesen ki akarunk tiltani a hálózatról, mindig ezt a lehetőséget használjuk! Biztonsági okokból célszerű alkalmazni ezt a lehetőséget, ha például egy kollégánk hosszabb külföldi tanulmányúton vesz részt. A tiltott fiók felhasználója a leveleit sem fogja elérni például weben keresztül. Természetesen a levelek ettől még megérkeznek.

Új felhasználó létrehozásakor csak az előbbi adatok beállítását végezhetjük el, a többi jellemző megadásához a kérdéses felhasználót nyilvántartó tárolót kell felkeresnünk, majd megnyitni a felhasználó tulajdonságlapját. Itt megadható még egy

rövid megjegyzés a leírás mezőben, az iroda, a telefonszám, az e-mail cím, a felhasználó weblapjának a címe stb. Az adatok megadása nem kötelező, de hasznos lehet a tartomány minden felhasználójának.

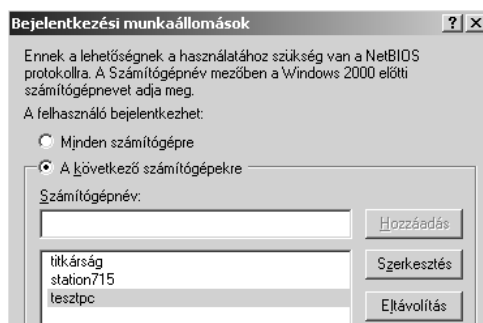
A bejelentkezés idejének és helyének korlátozása

A *Fiók* fülön a *Bejelentkezési idő* gomb alatt meghatározhatjuk, hogy az adott felhasználó mikor léphet be, ez a beállítás csak a bejelentkezés idejére vonatkozik.

Ha már bejelentkezett a felhasználó és munkája közben jár le a bejelentkezési idő, akkor a felhasználót alapértelmezés szerint nem fogja kiléptetni a rendszer, de ha önszántából kilép, akkor az újabb csatlakozási kísérlet már sikertelen lesz. Lehetőség van a bejelentkezési idő lejártakor a már belépett felhasználó erőszakos leválására is. Ilyenkor a felhasználónak megszakadnak a hálózati kapcsolatai. A beállítást a csoportházirendben tehetjük meg. Egy banktisztviselő esetén például a szombat éjféλι bejelentkezés biztonsági problémákat vethet fel.

A *Bejelentkezési hely* gomb alatt szabályozhatjuk, hogy mely gépekről jelentkezhet be egy felhasználó.

Ha a felsoroltakon kívül más gépről próbál bejelentkezni a felhasználó, akkor *A fiók beállításai nem engedik meg ennek a számítógépnek a használatát* üzenetet fogja kapni.